

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 15C/209/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112226248
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milina Jánošková
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2015:3112226248.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudkyňou JUDr. Milinou Jánoškovou v právnej veci žalobcu POHOTOVOŠŤ, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, práv. zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421 proti žalovanému: Slovenská republika, zast. Ministerstvom spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava o zaplatenie 175,-Eur a iné s prísl. takto

rozhodol:

Žaloba sa zamietá.

Žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa podaným návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.09.2012 domáhal proti žalovanej zaplatenia náhrady majetkovej škody vo výške 175€ a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 110,64€ z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu V.. Uviedol, že Okresný súd V. ako exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, žalobcom zvoleným exekútorom vo veci dlžníka (povinného) H. F., pod sp. zn. súdneho exekútora Ex 851/2003. Žalobca sa počas exekúcie domáhal zmeny exekútora a súd však v zákonnej procesnej lehote 30 dní od podania tohto návrhu o zmene exekútora nerozhodol postupom podľa ust. § 44 (ods.7,8) Exekučného poriadku platného v čase podania návrhu napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si rozsiahlejšiu spoluprácu s účastníkmi konania. Žalobca požadoval náhradu majetkovej škody, ktorá mu tým vznikla ako náhrada účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom; ktoré vynaložil na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému vo výške 70€, za udržiavanie a správu informačného systému vo výške 40€ a za administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom vo výške 50€ a na administratívne spracovanie textov urgencií exekučnému súdu, poštovných a telekomunikačných výdajov vo výške 15€, spolu 175€. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch požadoval z dôvodu, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie v stanovenej lehote bez zbytočných prieťahov nepovažoval za dostatočné zadostučinenie vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Márnym plynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania žalobcu, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a došlo aj k vyvolaniu nasledovných rizík neskorým ukončením procedúry: a) k zániku povinného, b) k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a c) k insolvencii povinného. Žalobca pristúpil k podaniu návrhu na zmenu exekútora potom, čo stratil dôveru k pôvodnému exekútorovi pre neefektívne a neúčinné postupy pri vymáhaní jeho pohľadávky a keďže exekučný súd zostal nečinný, musel obdobie nečinnosti prekryvať žalobca svojou aktivitou cielenou na udržanie bonity pohľadávky a zabezpečenia usmerňovania exekútora a ďalších účastných orgánov. Ako ďalšie dôvody na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy uviedol neexistenciu akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy

spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, zbytočným omeškaním súd došlo k zániku plánovaných podnikateľských aktivít žalobcu, strate zisku a vzniku neistoty v plánovaní ďalších podnikateľských postupov a aktivít. Žalobca si uplatňoval primeranú náhradu nemajetkovej ujmy podľa doterajších rozhodnutí Ústavného súdu SR v priemernej výške 663,88€ za rok, čo je 55,32€ za mesiac. V prejednávanej veci žiadal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 110,64€ (663,88€ za rok : 12 = 55,32€ mesačne). Žalobca podľa 15 ods.1 zák. č. 514/2003 Z.z. písomnou žiadosťou požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, avšak do podania žaloby žalovaná pozitívne nereagovala. Žiadal aj náhradu trov konania.

Žalovaná sa k žalobe nevyjadřila.

Súd rozsudkom č.k. 15C/209/2012-27 zo dňa 17.7.2013 žalobu zamietol a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Krajský súd V. uznesením č.k. 5Co/299/2013 -50 zo dňa 18.6.2014 na odvolanie žalobcu rozsudok súdu I. stupňa zrušil a vec mu vrátil na opätovné prejednanie a rozhodnutie. V odôvodnení odvolací súd tvrdil, že postupom podľa ust. § § 115a ods. 2 O.s.p. v nadväznosti na § 200ea O.s.p. formou verejného vyhlásenia rozsudku bola žalobcovi odňatá možnosť konania pred súdom, lebo tento nemohol na pojednávaní reagovať na rozpory v ním tvrdenom skutkovom stave uvedenom v návrhu a stave zistenom z exekučného spisu, ktoré sa preukázali ako zásadne odlišné a účastníci neboli riadne poučení podľa ust. § 120 ods.4 O.s.p. Účastníci konania neboli oboznámení s tým, že súd vykoná dôkaz pripojením konkrétneho exekučného spisu a nemohli teda reagovať na závery z neho vyplývajúce.

Účastníci konania sa na pojednávanie nedostavili, hoci boli riadne a včas predvolaní. Neúčast ospravedlnila len žalovaná, ktorá žiadala vec prejednať a rozhodnúť v jej neprítomnosti. Žalobca žiadal pojednávanie zrušiť, z dôvodu opätovne vznesenej námietky zaujatosti vec prejednávajúcej sudkyne a konania na Ústavnom súde, v ktorom sa podľa jeho názoru rieši otázka, ktorá má význam pre priebeh tohto konania. Súd tieto dôvody neuznal za relevantné pre prerušenie konania, pričom na námietku zaujatosti sudkyne totožného obsahu, o ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté neprihliadol a o zamietnutí návrhu na prerušenie konania rozhodol samostatným uznesením. Preto súd vec prejednal a rozhodol podľa ust. § 101 ods.2 O.s.p. v neprítomnosti účastníkov, týchto pred vynesením rozsudku vo veci samej riadne poučil o povinnosti navrhnuť a označiť dôkazy podľa § 120 ods.4 O.s.p. a pri rozhodnutí prihliadol na obsah spisu a zohľadnil všetky účastníkmi predložené, navrhnuté a vykonané dôkazy. Súd vykonal dokazovanie oboznámením žalobného návrhu, spisu tunajšieho súdu 23Er/2672/2003, oboznámil návrhy na prerušenie konania a zistil tento skutkový stav veci:

Súdny exekútor Bc. H. F. so sídlom v J. L. podala dňa 16.07.2003 na Okresný súd V. žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Bratislava (žalobcu) proti povinnému: H. F., bytom V., M. L. č. XXXX/XX pre vymoženie sumy 15.120,-Sk s príslušenstvom. Veci bola pridelená spisová značka 23Er/2672/2003 a súd dňa 29.07.2003 poverením č. XXXX XXXXXX * exekútora poveril vykonaním exekúcie. Dňa 22.11.2010 oprávnený - žalobca požiadal súd o zmenu exekútora na JUDr. Rudolfa Krutého a súd uznesením č.k. 23Er/2672/2003-13 zo dňa 19.01.2011 jeho návrhu vyhovel. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.06.2011.

Od podania žiadosti o zmenu exekútora 22.11.2010 do vydania rozhodnutia o jeho zmene dňa 19.01.2011 exekučným súdom uplynula doba 58 dní a po odpočítaní 30-dňovej zákonnej lehoty doba 28 dní.

Podľa § 44 ods.8 Exekučného poriadku platného v čase podania predmetnej žiadosti (t.j. od 31.05.2010 do 31.05.2011) oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 238 ods.1 Exekučného poriadku konania začaté pred 1. septembrom 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. augusta 2005, ak odsek 2 neustanovuje inak.

Podľa § 238 ods.2 Exekučného poriadku ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konania začaté pred 1. septembrom 2005.

Podľa § 240 ods.1,2 Exekučného poriadku konania začaté pred 1. decembrom 2006 sa dokončia podľa doterajších právnych predpisov, ak odseky 2 až 4 alebo osobitný predpis neustanovujú inak. Ustanovenie § 44 ods. 7 sa použije aj na konania začaté pred 1. decembrom 2006, v ktorých súd ešte neudelil exekútorovi písomné poverenie na vykonanie exekúcie. V konaniach začatých pred 1. decembrom 2006, v ktorých už súd udelil exekútorovi písomné poverenie na vykonanie exekúcie, ale neurčil výšku preddavku na odmenu a na náhradu hotových výdavkov, súd určí túto výšku na žiadosť exekútora.

Podľa § 3 ods.1 písm.d) zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 9 ods. 1, veta druhá cit.zák.za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv.

Podľa § 17 ods.1,2,3 cit.zák. (1) uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.(2) V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. (3)Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na: a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Z obsahu spisu súd zistil, že Mária Krasňanová so sídlom v Považskej Bystrici podala dňa 16.07.2003 na Okresný súd V. žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Bratislava (žalobcu) proti povinnému: H. F., bytom V., M.L. č. XXXX/XX pre vymoženie sumy 17.522,-Sk s príslušenstvom. Veci bola pridelená spisová značka 23Er/2672/2003 a súd dňa 29.07.2003 poverením č. XXXX XXXXXX * exekútora poveril vykonaním exekúcie. Dňa 22.11.2010 oprávnený - žalobca požiadal súd o zmenu exekútora na JUDr. Rudolfa Krutého a súd uznesením č.k. 23Er/2672/2003-13 zo dňa 19.1.2011 jeho návrhu vyhovel.

Z uvedeného nesporne vyplýva, že o návrhu na zmenu exekútora bolo rozhodnuté po 58-tich dňoch od podania návrhu. Tvrdenie odvolacieho súdu, že účastníkom konania bola odňatá možnosť konať pred súdom z dôvodu, že nevedeli, či súd vykoná dôkaz oboznámením exekučného spisu sa na pravde nezakladajú. Ako je zrejmé z obsahu žaloby, jediný dôkaz, ktorý žalobca uvádza na podporu svojich tvrdení, je exekučný spis Ex 851/2003 s označením povinnej osoby, bez špecifikácie spisovej značky, pod ktorou sa exekučný spis viedol na súde. Z návrhu na vykonanie exekúcie vo veci 23Er/2672/2003 povinného dlžníka uvádzaného v žalobe, ako oprávnená osoba je v exekučnom konaní označený žalobca, čiže v exekučnom konaní má postavenie účastníka konania, z čoho mu vyplývajú určité práva, okrem iného aj nahliadať do exekučného spisu, robiť si z neho odpisy a výpisy. Z ustanovenia § 79 ods.1,2 O.s.p. vyplýva, čo konkrétne má obsahovať žaloba podaná na súd a okrem ostatných zákonom ukladaných náležitostí by mala obsahovať aj pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností a pripojenie dôkazov, na ktoré sa žalobca odvoláva s výnimkou tých, ktoré nemôže predložiť bez svojej viny. V danom prípade nešlo o údaje a dôkazy, ktoré by nemohol žalobca zabezpečiť a preto absenciu údajov o konkrétnom exekučnom spise v žalobe, ktorý bolo treba pripojiť možno pričítať len na vrub žalobcovi.

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad kumulatívneho splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať.

Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmanej veci na žalobcovi. Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v

prvostupňovým súdom citovanom ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. výslovne definovaný, je uvedený len príkladmo. Je však možné a to aj z ustálenej judikatúry vyvodiť, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorý nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Jedná sa o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľa tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj pri porušení povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

Žalobca odvodzuje svoj nárok na uplatnené náhrady z údajného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý v konaní o žiadosti o zmenu súdneho exekútora nekonal v súlade s ustanovením § 44 ods. 7,8 Exekučného poriadku, účinného od 1.9.2005, resp. 1.12.2006; keď rozhodnutie vydal po uplynutí lehoty 30 dní od doručenia žiadosti súdu.

Súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal nesprávny úradný postup exekučného súdu (existenciu prieťahov v súdnom konaní), čo je základný predpoklad zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Ťažisko argumentácie žalobcu o nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu spočívalo v tvrdení, že súd si nespĺnil zákonnú povinnosť, pretože o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora nerozhodol do 30 dní od doručenia návrhu na súd, čím konal so zbytočnými prieťahmi. Z pripojeného exekučného spisu je zistiteľné, že exekučné konanie sa v danej veci začalo dňa 9.7.2003, ktorým bol na Exekútorický úrad súdneho exekútora H. F. so sídlom v J. L. doručený návrh na vykonanie exekúcie. Právny režim exekučného konania sa riadil právom platným a účinným do 31.8.2005. Právna úprava, ktorej aplikácie sa žalobca dovoľáva vstúpila do účinnosti až od 01.09.2005, resp. od 01.12.2006 a nevzťahuje sa na exekučné konania začaté pred 01.09.2005, resp. pred 01.12.2006, čo vyplýva z prechodných a záverečných ustanovení § 238 ods. 1,2 a § 240 ods. 1, 2 Exekučného poriadku. Na exekučnú vec vedenú na okresnom súde pod sp. zn. 23Er/2672/2003 sa správne aplikuje ustanovenie § 44 ods. 6 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.08.2005, ktoré neupravuje žiadnu lehotu pre rozhodnutie exekučného súdu o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora (rozsudok Krajského súdu v L. L. sp.zn. 17Co/870/2013 zo dňa 8.10.2014).

Základné podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci musia byť splnené kumulatívne. Keďže potom podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci, s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu splnená nebola, nemohol vzniknúť žalobou uplatnený nárok žalobcu, ani nadväzne nemôžu byť splnené podmienky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou a ani vznik škody, resp. ujmy. Vzhľadom na to už potom nie je potrebné a bolo by nadbytočné a v rozpore so zásadou hospodárnosti občianskeho súdneho konania skúmať existenciu škody, nemajetkovej ujmy, ako aj ich rozsah. Tiež by bolo nadbytočným i nedôvodným vysporiadavať sa s ďalšou argumentáciou žalobcu.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. súd úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, lebo si ich v lehote uvedenej v § 151 ods.1 O.s.p. nevyčísľil.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd (dvojmo).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v počte 2 rovnopisov, ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca,
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, § 205a ods. 1, § 221 ods. 1 O. s. p.).